

A feladatlap két témát ötvöz. Alapvetően az éttermi viselkedésről szól, ugyanakkor említi a randevú menetét. A témát 7-9. osztályosoknak ajánlom.

Ismétlésre is alkalmas, hiszen etikán és technika életvitel órán is tanultak már ezekről a témákról.

Az óra menetében megemlíthető:

- az általános kulturált viselkedés kérdése;**
- az ápoltság;**
- férfi és nő viszonya;**
- mobilhasználat kultúrája, szabályai;**
- étkezési kultúra.**

Ha a téma felkelti a tanulók érdeklődését, kiadható projektként külön-külön az asztalterítés szabálya, története; milyen ételt hogyan illik lehet enni; különböző népek étkezési szokásai; más népeknél hogyan illik viselkedni az étkezés közben...

Cél:

- Gyakorolni az udvarias, társadalmilag elfogadott éttermi viselkedést.**
- Érzékenyíteni a diákokat a másik fél érzéseire randisituációban.**
- Megkülönböztetni a helyes és helytelen viselkedést játékos formában.**
- Fejleszteni a kreativitást, szociális készségeket és önreflexiót.**

Éttermi randevú – útmutató fiúknak

(1) Az étterembe járás nemcsak gasztronómiai élmény, hanem társasági esemény is, ahol az illető szabályainak betartása alapvető elvárás. A kulturált viselkedés nemcsak mások kényelmét és élményét szolgálja, hanem saját magunkról is sokat elmondunk. Egy éttermi randevú esetében különösen érdemes erre figyelni.

(2) Éppen ezért fontos az étteremhez illő, megfelelő öltözet és viselkedés. Nem a meccsre mégy, figyelj arra, hogy ne viselj gyűrött inget, pólót, foltos, koszos ruhát. A cipőd is legyen tiszta, hajad megfésülve. Légy ápoltság, a „Neander-völgyi” stílus ritkán menő.

(3) Meghívóként sem illik késni. Az étterembe te lépsz be először, és tartod az ajtót mindaddig, amíg a nő is belép. Ha a helyzet úgy kívánja, használd a ruhatárat! Segítsd le a barátnőd kabátját, és csak az után vedd le a magadét! Ha előre foglaltál asztalt, azt jelezd a pincérnek, ha nem, akkor te magad keress egy szabad asztalt! Először a hölgy ül le.

(4) Kulcsnak, mobilnak, táskának nincs helye az asztalon. Ne könyökölj és ne hangoskodj! Az étlap átnézése után adj időt a választásra a társadnak is, majd udvariasan rendelj, ne sürgesd a

pincért. Ha valamiről nem tudod, hogyan, miből készült, nyugodtan kérdezd meg a felszolgálót! Neki ismernie kell az étlapon szereplő ételek összetételét. Amikor az étel megérkezik, illik megvárni, míg mindketten megkapjátok a saját fogásokat, csak ez után lehet elkezdni az evést.

(5) Fontos az evőeszközök helyes használata. A kés a jobb, a villa a bal kézben van (balkezeseknél természetesen fordítva), és ne gesztikulálj az evőeszközökkel. Nem illik teli szájjal beszélni, és hangosan kommunikálni, és persze más tányérjába nyúlni! A kulturált étkezés zajmentes. Ha rövid időre abbahagyod az evést, az evőeszközt keresztbe teheted a tányéron; ha végeztél, párhuzamosan helyezd őket a tányéron jobb oldalra igazítva, a szalvétát pedig a tányér bal oldalán hagyd kissé összegyűrve.

(6) Étkezés után, de legkésőbb a fizetésnél illik megköszönni a kiszolgálást. Távozáskor segítsd fel a kabátot a barátnődre, csak utána vedd fel a sajátodat, és udvariasan köszönj el az étterem dolgozóitól is.

(7) Egy éttermi randi szólhat romantikáról, nevetésről, egy kis feszengésről – és ez így van jól. Légy önmagad, figyelj a másikra, és élvezd, hogy épp most írtátok az első (vagy sokadik) közös emléketeket egy tál bolognai fölött.

(oktatási célra átalakított szöveg)

1. Írd a szöveg alapján a mondat mellé, hogy igaz (I) vagy hamis (H) az állítás!

a) A fiúnak érdemes előbb érkeznie, ha ő hívta meg a lányt.	I
b) A lányoknak randin tilos desszertet enni.	H
c) A barátnőd tányérjáról kóstolni az első randin teljesen elfogadott.	H
d) A túl laza vagy koszos öltözet nem illik éttermi randevúhoz.	I
e) A randi után kötelező megkérdezni, lesz-e második alkalom.	H

2. Karikázd be a helyes választ!

Miért nem jó, ha a fiú a focieredményeket nézegeti randi közben?

- a) Mert nem illik hangosan örülni.
- b) Mert a barátnője nem szereti a focit.
- c) Mert ilyenkor a figyelmét a másik félre kell fordítania.**
- d) Mert zavarja a pincéereket.

Milyen viselkedés NEM ajánlott a lány részéről a szöveg szerint?

- a) A mobillal játszani, amíg nem érkezik meg az étel.**
- b) Természetesen viselkedni.
- c) Köszönetet mondani a vacsoráért.
- d) Nevetni a fiú viccein.

Milyen viselkedés NEM ajánlott a fiú részéről a szöveg szerint?

- a) Hogy ő rendeli meg a lány által választott ételt a pincérnél.
- b) Hogy nem könyököl az éttermi asztalra.
- c) Hogy nem vár másra, rögtön elkezd enni, nehogy kihűljön az étel.**
- d) Hogy távozáskor először ő veszi fel a kabátját, utána segít a lánynak.

3. Írd a mondatok mellé, hányas számú bekezdés tartalmát egészíti ki!

- A borralaló mértéke itthon általában 10–15%, hacsak a számla nem tartalmazza azt. **6. bek.**
- Az étteremben a legjobb hely a bejárattal szemben van. **3. bek.**
- A ruhaszalvétát soha ne illesszük a nyakunkba, az ölünkbe fektetve használjuk! **5. bek.**
- Az étterem is „veszélyes hely” lehet, és a te dolgod védeni a hölgyet. **3. bek.**
- Napjainkban egyre több az ételallergia. **4. bek.**

4. Az első bekezdésben szerepel az alábbi tagmondat: „saját magunkról is sokat elmondunk”.

Magyarázd meg, mit jelent a szövegrész!

A viselkedésünk alapján rólunk is gondolnak valamit, megítélnék bennünket.

A második bekezdésben szerepel a „Neander-völgyi” stílus (2) kifejezés. Mit jelent ez a kifejezés ebben a szakaszban?

Az ápolatlan emberre utal.

Ugyanezt a kifejezést az (5)-ös számú bekezdésnél is használhatnánk. Abban az esetben milyen jelentéssel bírna a kifejezés?

Kulturálatlan viselkedésű ember.

Az (5)-ös számú bekezdésben szerepel az állítás: „A kulturált étkezés zajmentes.” Vajon mi a jelentése?

Ne együnk hangosan (ne csámcsogjunk, szürcsölgünk)!

Forrás:

Csorba Kata: *Randi etikett* (in: <https://illemtan.hu/blog/2020/02/12/randi-etikett/>(<https://elteonline.hu/wpcontent/uploads/2016/02/de6824552a1ae912cb971bd5da90b5dee0804563.jpg>))

Gedényi Zsuzsanna: *Zsuzsi néni illemlönyve*, Tinta Könyvkiadó, Bp., 2003

Görög Ibolya: *Mindennapi maceráink*, Athenaeum Kiadó, Bp., 2000

Görög Ibolya: *Protokoll az életem*, Athenaeum Kiadótól, Bp., 2014

Hossó Nikoletta: *Mindent az illemlről*, (<https://stadiummagazin.hu/mindent-az-illemrol/>)

Kibédi Varga Katalin: *A jómodor ajtókat nyit* Etikett Iskola sorozat

Veszelszki Ágnes: *Illemlkalauz*, Libri Kiadó, Bp. 2021

<https://illemtan.hu/blog/2018/09/26/szinhazi-etikett/>

„RANDI-PANTOMIM”

Ha vannak az osztályban vállalkozó szellemű diákok, az alábbi szituációkat némajátékkal bemutathatják. Nagyon szórakoztató lehet.

Fontos felhívni a szereplők figyelmét arra, hogy nem beszélhetnek.

A többiek megpróbálják megfejteti, mi történik, és meg kell beszélni, hogy jó vagy helytelen viselkedést láttak-e.

Mindig érdemes megfogalmaztatni velük egész mondatokban, hogy mi volt a hiba, hogyan és miért kellett volna másképp viselkedni.

Helyzetkártyák:

A fiú túlzottan izgul.	A lány túlzottan izgul.
A fiú magába mélyed a telefonján.	A lány magába mélyed a telefonján.
A fiú túl sokat beszél.	A lány elfelejti a másik nevét.
A fiú mindent felfal szó nélkül	A lány túl sokat beszél.

„ÁLOM VAGY RÉMÁLOM?”

Egy-egy pár, illetve egy pincérnek önként jelentkező eljátssza egy jelenetkártya kihúzása után a „tökéletes” és a „katasztrófális” randit az alábbi szituációk egyikével.

Próbálják előadni, hogyan lehet megoldani vagy nem megoldani a problémát! (Az előadás után megmutatják, hogyan kellett volna jól megoldani ugyanazt a helyzetet.)

A többiek figyelnek, mi volt a legjobb / legrosszabb a jelenetben.

Jelenetötletek:

A fiú egész vacsora alatt a focimeccset nézi a telefonján.

A lány salátát rendel, de utána megeszi a fiú desszertjét.

A fiú kézzel eszi a spagettit.

A lány túlzottan elegáns ételt választ, és nem tudja megenni.

Mindketten egyszerre beszélnek – egymás szavába vágva.

Az előadás után a „nézők az alábbi kérdésekre válaszoljanak, akár csoportosan:

Mi volt a legkínosabb pillanat a „rossz randiban”?

Hogyan éreztétek magatokat a „jó” változatban?

Mi a legfontosabb tanulság?

Milyen viselkedés volt túlzás, még viccből is?

Egyéb jelenetötletek:

A fiú elkésik 20 percet, és nem kér elnézést.

A lány a pincérrel flörtöl, nem is figyel a randira.

A fiú elhozza a haverját is a randira, meglepetésként.

A lány egész idő alatt csak a telefonját nyomkodja.

A fiú túl hangosan beszél, vicceken harsányan nevet.

Ötletek az óra végi csoportos beszélgetéshez:

Melyik jelenet volt szerinted a legviccesebb? Miért?

Melyik viselkedés volt a legkínosabb vagy legzavaróbb?

Mit tanultál ma arról, hogyan (nem) illik viselkedni egy éttermi randin?

Melyik jelenetben ismertél magadra – akár pozitív, akár vicces módon?

Ha te lennél a randipartner a „katasztrofális” jelenetben, mit csinálnál?

Hogyan tudnád ezeket a tanulságokat a saját életedben is alkalmazni?